

REGINA ELISAVETA

În dimineața zilei de 18 Fevruarie, România împreună cu tot neamul românesc, având încă vie durerea jalei după marele Rege Intemeietor, a suferit o nouă pierdere dureroasă prin moartea adoratei Regine Elisaveta.

După 1 an, 4 luni și 3 săptămâni de nemângăiată văduvie, slăvita Doamnă care a împodobit tronul României și a dat strălucire coroanei ce a purtat ca primă Regină s'a dus să însoțească, în Panteonul dela Curtea-de-Argeș, pe mult jelitul soț și Rege, a cărui devotată tovarășă de viață și de mari fapte, în cea mai lungă și binecuvântată domnie ce ne-a fost hărăzită, a fost prin 45 de ani.

Din ziua când a călcat pământul României ca Doamnă, la 12 Noembrie 1869, și până la apusul maiestos al vieții sale de strălucitoare pildă, închinată noiei patrii, Augusta defunctă s'a devotat, cu toată râvna și dragostea sufletului său mare, datoriei de Suverană, țării și poporului, binelui și frumosului, găsind în îndeplinirea acestei datorii și în munca pentru bine și frumos cea mai aleasă fericire și bucurie.

«Nu e decât o fericire, datorია; nu e decât o mângăiere, munca; nu e decât o bucurie, frumosul».

Această maximă, una din sublimatele cugetări din scrierile Reginei-poete Carmen Sylva, a fost călăuza vieții sale; în ea se rezumă neobosita activitate ce a desfășurat ca Doamnă și Regină.

Actele de binefacere prin care a ilustrat, zi cu zi, cei 46 de ani ce a trăit pentru țara sa adoptivă, cu dragostea și devotamentul «Mamei Răniților» în războiul pentru neatârnaire; instituttele și societățile ce a creat și îndrumat pentru alinarea suferințelor celor săraci și infirmi, cum și pentru o activitate nobilă și folositoare a femeiei române; sollicitudinea ce a avut pentru arta națională, ca și pentru cultivarea și încurajarea industriei casnice, cu elementele ei de artă decorativă românească și cu pitorescul port național pe care l-a înălțat pe tronul său: aceste opere de caritate și iubire, încoronate de testamentul său prin care, ca o adevărată mamă a țării, a destinat aproape toată averea sa mișcătoare pentru scopuri filantropice și culturale, pe lângă însemnatele donațiuni ce a mai făcut în urmă pentru orașul Curtea-de-Argeș, unde i-a fost merit să găsească veșnica odihnă,

I. Regina Elisaveta intrând în biserica dela C.-de-Argheș

sunt cele mai alese titluri de recunoștință și de pioasă amintire ce țara și neamul datoresc bunei Regine.

Prin scrierile sale, între care mai multe cu subiecte privitoare la țara și poporul nostru sau din istoria și literatura noastră, scrise în limba sa maternă cea germană, altele în limba română sau franceză, unele traduse în mai multe limbi europene, Regina-poetă Carmen Sylva a contribuit mult la răspândirea interesului pentru România și poporul român în cercurile literare din străinătate.

Protectoare și amatoare a artelor, Augüsta defunctă a avut o pioasă atențiune și pentru monumentele noastre istorice, împărtășind cu viu interes sollicitudinea Regelui Carol pentru restaurarea și reedificare acestor mărturii și podoabe ale trecutului nostru.

La sfințirea bisericii episcopale dela Curtea-de-Argeș, săvârșită în 12 Octomvrie 1886, după restaurarea acestui măreț monument istoric al țării și al creștinătății ortodoxe, Regina Elisaveta i-a închinat, în amintirea fiicei sale Domnița Maria, o carte religioasă, artistic scrisă pe pergament și ilustrată cu miniaturi de mâna sa, cuprinzând cele 12 evanghelii ale Patimilor lui Cristos. Cartea este ferecată în argint, cu ornamente executate în smalt, după desemnurile făcute de pioasa dedicatoare, cu motive din sculpturile Curții-de-Argeș și din cusăturile naționale.

Pe o foaie cu miniaturi măestre, între care se cunoaște chipul Domniței, înfățișată ca îngeraș, se află următoarea dedicație:

Lucratam această carte cu cele douăsprezece Evanghelii ale Patimilor Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Christos, pentru Sfânta și Dumnezeasca Biserică a Episcopiei Curții-de-Argeș, întru amintirea prea iubitei și singurei mele copile Maria, care în Joia Patimilor a trecut la viața cea vecinică, și la acăreia căpătâiu am auzit cetindu-se mângăitoarele cuvinte ale Domnului. Castelul Peleşului. În 27 August (8 Septemvrie) 1886.

Această pioasă lucrare de artă a primei noastre Regine este cel mai prețios odor și cea mai aleasă podoabă a celui mai strălucit monument al Bisericii române, reînălțat de Intemeietorul Regatului român în primul scaun de domnie și primul scaun episcopal al Țării-Românești.

Altă evanghelie, lucrată în asemenea fel de Fericita întru pomenire împreună cu M. S. Regina Maria, încă neterminată, a fost destinată pentru mănăstirea dela Sinaia. Acestei mănăstiri a mai închinat o perdea prețioasă, lucrată în ochi, cu fir, în colaborare cu mai multe doamne, care împodobește ușa altarului.

Bisericilor Trei-Ierarhi și Sf. Nicolae din Iași, defuncta Regină a închinat două acopereminte pentru sfintele vase, lucrate în ochi de mâna ei măeastră, din fir de mătase cu mărgele de cristal și pietre scumpe, pe unul fiind cusută inscripția: «*Sus să avem inimile*», pe altul semnătura

2. Elisaveta Doamna cu Domnița Maria

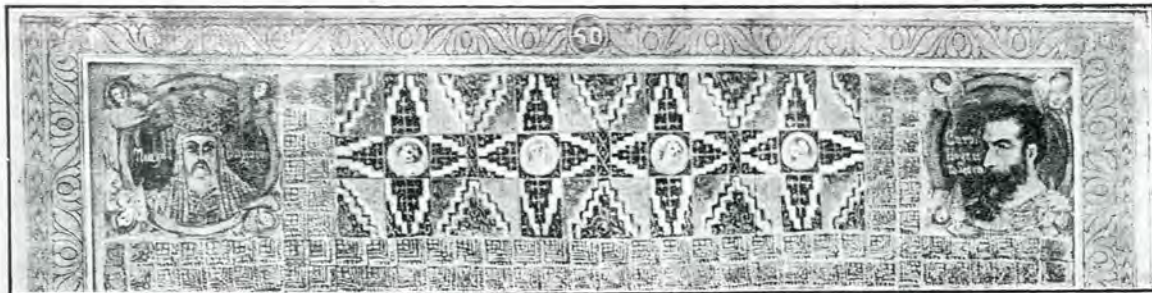
sa, un lucru de mână artistic ce excită admirația cunoscătorilor. Alte două acopereminte, lucrate la fel pentru biserica din Roznov, au fost mult apreciate la expoziția de lucruri de mână femeiești, făcută la Berlin în 1912.

În timpul de nemângăiată văduvie, Augusta defunctă lucră, cu pioasă dragoste, la un acoperemânt brodat pentru mormântul mult jelitului soț și Rege. Această ultimă lucrare a mânei sale de maestră a acului, pe cât de maestră a desemnului și miniaturei, ca și a penei de poeză, lucrare ce eră menită să fie o podoabă a templului în care acum marea Regină odihnește în slavă, a rămas, din nefericire, neterminată.

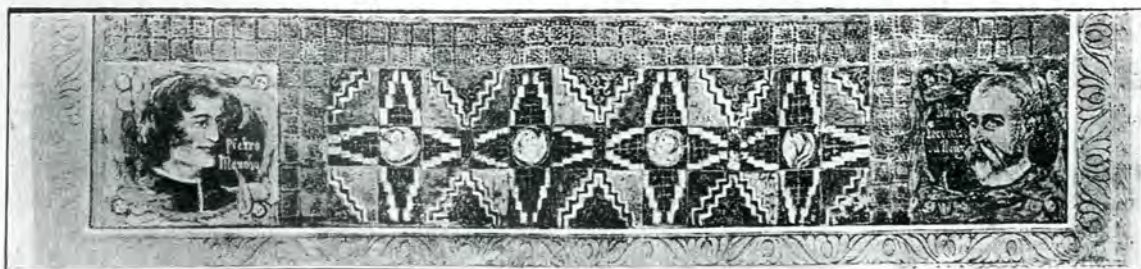
Moartea s'a grăbit să reunească pentru vecie cele două mari suflete care au așezat o temelie solidă pentru mărirea neamului românesc în viitor și sunt gloria României contemporane.

Mărire și glorie Lor, și slăvită să le fie pomenirea deapururea.

D. ONCUL

3. Chenar din Evanghelia dela C.-de-Argeș, cu chipurile ctitorilor:
Neagoe-Vodă și Regele Carol I-iu

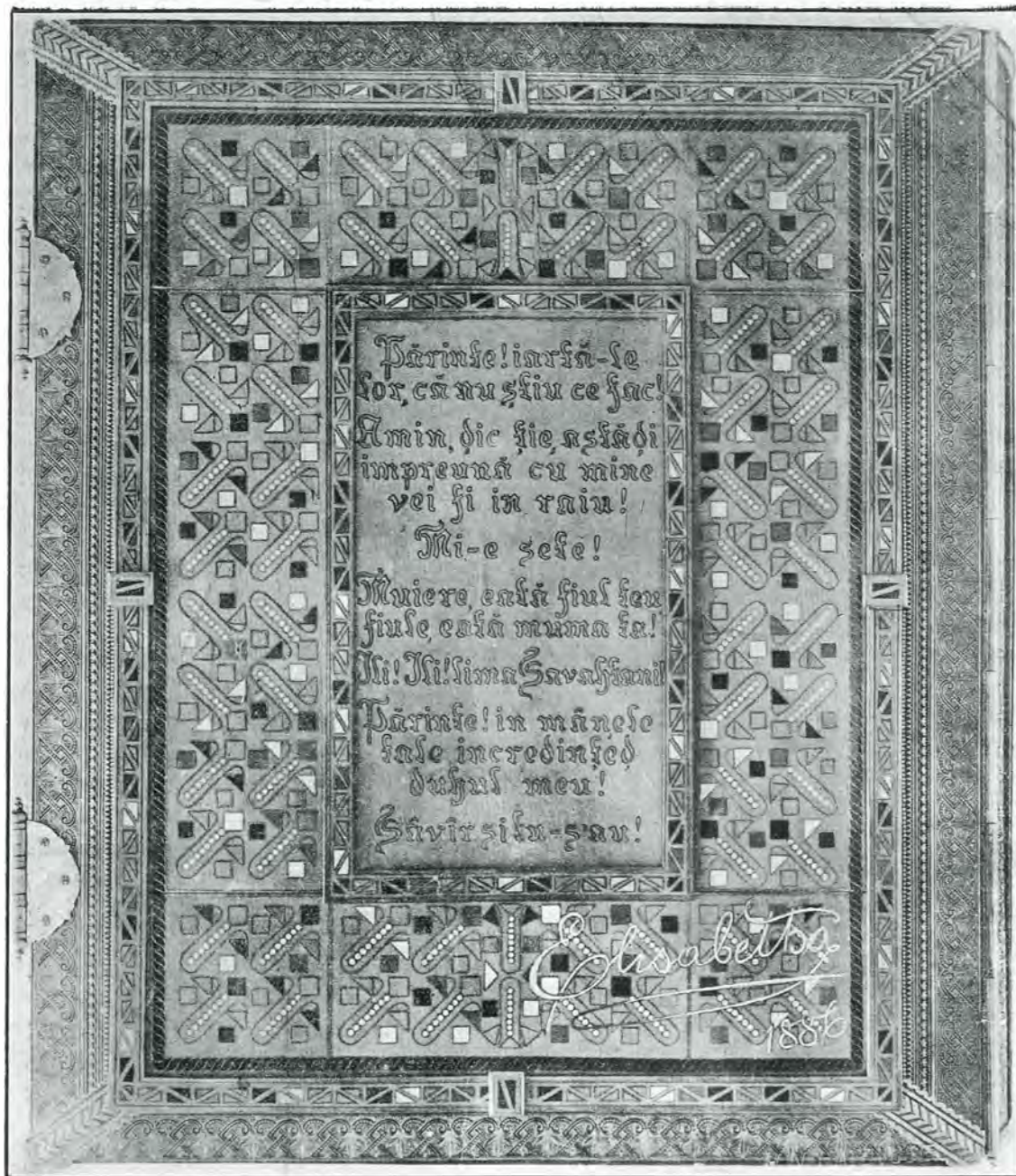
4. Chenar din Evanghelia dela C.-de-Argeș, cu chipurile arhitecților:
Meșterul Manole și Lecomte du Nouy

5. Dedicăția Evangheliei dela C.-de-Argeș

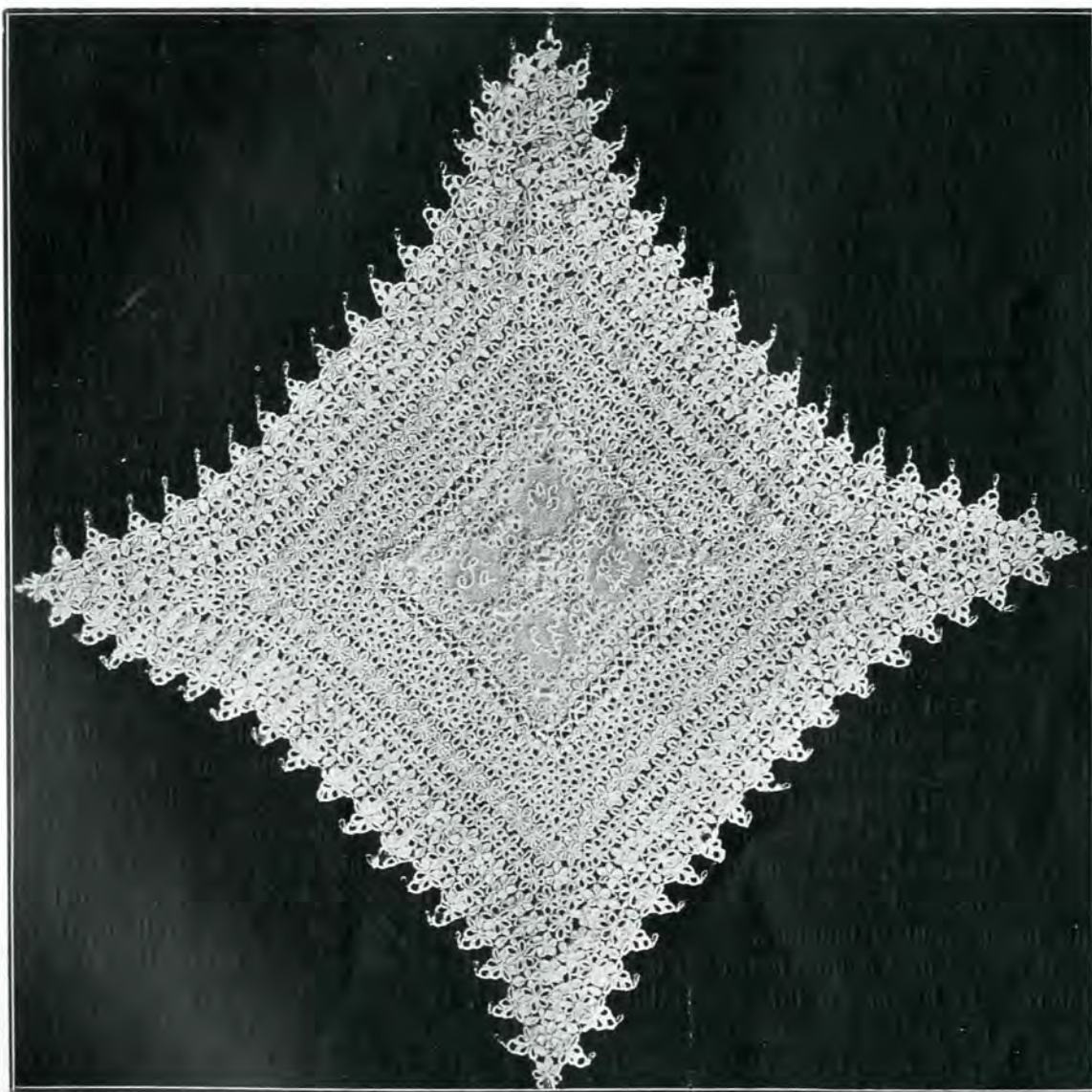

6. O pagină din Evanghelia dela C.-de-Arges

7. Legătura ferecată a Evangheliei dela C.-de-Arges

8. Acoperemânt pentru sfintele vase, închinat bisericilor Trei-lerarhi și Sf. Nicolae Domnesc din Iași